

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1336/2564

พนักงานอัยการจังหวัดนครพนมโจทก์ นางสาว บ.โจทก์ร่วม บริษัท ท.ผู้ร้อง นางสาว น. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 36, ป.วิ.อ. มาตรา 186, ป.วิ.อ. มาตรา 48, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 335

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้คืนของกลางรวม 80 รายการ ให้แก่ผู้ร้อง โดยอ้างว่าทรัพย์สินของกลางดังกล่าวตกเป็นสิทธิแก่ผู้ร้องตามกฎหมายแล้ว ผู้ร้องรับจำนำไว้โดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน ซึ่งแม้ตามคำร้องขอจะไม่ต้องด้วยกรณีตาม ป.อ. มาตรา 36 แต่ตามคำร้อง ผู้ร้องประสงค์จะได้รับทรัพย์สินของกลางคืนมาเป็นของผู้ร้อง เมื่อคดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงว่า จำเลยทั้งสองร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ซึ่งหากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันลักทรัพย์ของโจทก์ร่วม ในการทำคำพิพากษา ศาลก็ต้องมีคำวินิจฉัยในส่วนทรัพย์สินของกลางว่าให้คืนแก่โจทก์ร่วม ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 186 (9) ประกอบมาตรา 44 หากผู้ร้องมีข้อโต้แย้งสิทธิด้วยเห็นว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางที่แท้จริงก็ชอบที่จะไปดำเนินการตาม ป.วิ.อ. มาตรา 48 วรรคท้าย ด้วยการฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลที่มีอำนาจชำระตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ประกอบกับการเป็นคู่ความในคดีอาญานั้น ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 2 (15) บัญญัติคํานียามของคำว่าคู่ความไว้ว่า หมายความว่าถึงโจทก์ฝ่ายหนึ่งและจำเลยฝ่ายหนึ่งเท่านั้น ไม่มีคู่ความฝ่ายที่สาม ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความในกรณีเช่นนี้ได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 335 และให้จำเลยทั้งสองคืนหรือชดเชยราคาทรัพย์สินที่ยังไม่ได้คืนเป็นเงิน 5,382,880 บาท แก่ผู้เสียหาย จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณานางสาว บ. ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต ระหว่างพิจารณาบริษัท ท. ผู้ร้อง ยื่นคำร้องอ้างว่า ผู้ร้องได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงรับจำนำ ทรัพย์สินของกลาง 80 รายการ เป็นทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองนำมาจำนำไว้แก่ผู้ร้องแล้วไม่ทำการไถ่ถอนภายในกำหนด ทรัพย์สินดังกล่าวจึงตกเป็นสิทธิของผู้ร้องตามกฎหมาย ขอให้ยกฟ้องโจทก์ในทรัพย์สินส่วนนี้และคืนทรัพย์สินแก่ผู้ร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้คืนของกลางรวม 80 รายการ ให้แก่ผู้ร้อง โดยอ้างว่าทรัพย์สินของกลางดังกล่าวตกเป็นสิทธิแก่ผู้ร้องตามกฎหมายแล้ว ผู้ร้องรับจำนำไว้โดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน ซึ่งแม้ตามคำร้องขอจะไม่ต้องด้วยกรณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 แต่ตามคำร้อง ผู้ร้องประสงค์จะได้รับทรัพย์สินของกลางคืนมาเป็นของผู้ร้อง เมื่อคดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงว่า จำเลยทั้งสองร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ซึ่งหากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันลักทรัพย์ของโจทก์ร่วม ในการทำคำพิพากษา ศาลก็ต้องมีคำวินิจฉัยในส่วนทรัพย์สินของกลางว่าให้คืนแก่โจทก์ร่วม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 186 (9) ประกอบมาตรา 44 หากผู้ร้องมีข้อโต้แย้งสิทธิด้วยเห็นว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางที่แท้จริงก็ชอบที่จะไปดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 48 วรรคท้าย ด้วยการฟ้องเป็นคดีแพ่ง

ต่อศาลที่มีอำนาจชำระตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ประกอบกับการเป็นคู่ความในคดีอาญานั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (15) บัญญัติคํานิยามของคำว่าคู่ความไว้ว่า หมายความว่าถึงโจทก์ฝ่ายหนึ่งและจำเลยฝ่ายหนึ่งเท่านั้น ไม่มีคู่ความฝ่ายที่สาม ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความในกรณีเช่นนี้ได้ ที่ศาลล่างทั้งสองยกคำร้องของผู้ร้องจึงชอบแล้ว ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

ชลิต กฐินะสมิต · กิตติพงษ์ ศิริโรจน์ · สันติชัย วัฒนวิทย์กรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1336/2564>